

**Годишен доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Финансов отчет**

Доброволен пенсионен фонд “Съгласие”

31 декември 2017 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	1
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4-45

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД “СЪГЛАСИЕ”

през 2017 година

I. Организация

Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ /Фонда, ДПФ „Съгласие“/ е самостоятелно юридическо лице регистрирано по фирмено дело № 12370/2000г. на Софийски градски съд.

Фондът се управлява и представлява от Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД /Компанията/ – учредена и вписана в Търговски регистър на 09.05.1995г. Компанията притежава Лицензия №2 от 03.10.2000г. за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване на основание Решение №1/21.09.2000г. на Съвета по допълнително социално осигуряване и разрешение за управление на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ №338-ДПФ/25.08.2003г. на Комисията за финансов надзор.

II. Осигурени лица

Към 31.12.2017г. броят на участниците в ДПФ „Съгласие“ достига 51 062 лица, от които осигурените лица са 51 035 и 27 са пенсионери.

Разпределението на осигурените лица¹, в зависимост от източника на средствата е както следва:

- 36 517 са осигурени лица с работодателски вноски;
- 23 376 са осигурени лица с лични вноски;
- 15 са осигурени лица са с вноски от друг осигурител.

¹Едно осигурено лице може да се осигурява в доброволен пенсионен фонд по повече от един договор.

Преобладаващата част от осигурените лица във Фонда са осигурени с месечни вноски.

През 2017г. броят на осигурените във Фонда лица се е увеличил нетно с 318 лица, като увеличението е с 0.63% спрямо техния брой към края на 2016г. За същия период по предварителна информация за пазара на осигурените във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, публикувана на интернет страницата на Комисията за финансов надзор пазарът се е увеличил нетно с 13 617 лица или 2.27%.

За последните пет календарни години броят на осигурените във Фонда е намалял нетно с 936 лица или с 1.80%.

Табл. №1. Брой на осигурените в ДПФ Съгласие лица за периода 2013г.-2017г.

2013г.	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	Промяна 2017/2016г. (бр.)	Промяна 2017/2016г. (%)	Промяна 2017/2013г. (бр.)	Промяна. 2017/2013г. %
51 971	52 005	50 933	50 717	51 035	318	0.63%	-936	-1.80%

Към края на 2017г. пазарният дял на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ по показателя „брой на осигурените лица“ е 8.30%, което е намаление с 0.14% спрямо края на 2016г.:

Табл. №2. Пазарен дял по брой осигурени лица за периода 2013г.-2017г.

Пазарен дял по брой на осигурените лица	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	Промяна 2017/2016г.	Промяна 2017/2013г.
	8.81%	8.76%	8.52%	8.44%	8.30%	-0.14%	-0.51%

III. Новоосигурени лица

През 2017г. новоосигурените лица във Фонда са 1 837, което е с 533 лица или с 40.87% повече в сравнение с новоосигурените през предходния отчетен период. През изминалата година 289 лица са прехвърлили натрупани средства от други фондове за допълнително доброволно осигуряване в ДПФ „Съгласие“, като в сравнение с 2016г. броят им нараства с 80 лица или с 38.28%.

IV. Напуснали лица

Общият брой на лицата напуснали Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ през 2016г. е 1 514, което е намаление с 203 лица или 11.82% спрямо техния брой година по-рано.

Табл. №3. Напуснали лица по причина за напускане за периода 2016г.-2017г.

Причина за напускане на Фонда	2017г.	2016г.	Промяна 2017/2016г. (%)
Починали лица	155	139	11.51%
Възстановяване на средства	45	47	-4.26%
Пенсиониране и инвалидност	1256	1374	-8.59%
Преминали в друг фонд	58	157	-63.06%

V. Постъпления

Общият размер на постъпилите във Фонда осигурителни вноски през 2017г. е 6 588 хил. лв, което е със 977 хил. лв или 17.41% повече в сравнение с 2016г. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице² през 2017г. се увеличава с 19.25% спрямо 2016г. до 33.70 лв.

Общият размер на прехвърлените средства от други фондове за допълнително доброволно осигуряване в ДПФ Съгласие през 2017г. е 2 017 хил. лв, което е с 961 хил. лв или 91.00 % повече в сравнение с предходния отчетен период.

Към 31.12.2017г. средният размер³ на натрупаните средства на едно осигурено лице във Фонда е в размер на 1 656.90 лв., което е със 171 лева или 11.49% повече спрямо натрупаните средства година по - рано. По данни на Комисията за финансов надзор средния размер на натрупаните средства на едно осигурено лице във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към края на 2017г се увеличава с 13.37% до 1 716.88 лв.

VI. Изплатени суми

Към 31.12.2017г. от фондовете за допълнително доброволно осигуряване в страната се изплащат общо 1233 допълнителни пенсии, което е с 67 бр. или 5.15 % процента по - малко спрямо края на 2016г. ДПФ „Съгласие“ изплаща допълнителни

² Средният размер на месечни постъпления от осигурителни вноски е на база на броя осигурени лица, за които са правени вноски.

³ Индивидуалният размер на натрупаните средства по партидите на осигурените лица варира в широки граници и зависи от множество фактори като: продължителността на осигурителния период; осигурителната вноска и осигурителния доход; редовното постъпване на вноските във фонда; удържаните такси; постигнатата доходност и др.

пенсии на 27 лица, от които 2 пожизнени и 25 срочни. Средният размер на месечната лична пенсия за старост към края на отчетния период е 292.81 лв, а на личните пенсии за инвалидност – 410.91 лв.

През 2017г. на осигурени лица, пенсионери и наследници на осигурени лица са изплатени суми в общ размер на 4 484 хил. лв или с 292 хил. лева по-малко в сравнение с 2016г. Изплатените суми са разпределени както следва:

- 3 302 хил. лв еднократно или разсрочено на осигурени лица придобили право на пенсия;
- 856 хил. лв изплатени на осигурени лица;
- 99 хил. лв изплатени пенсии;
- 227 хил. лв изплатени на наследници на осигурени лица, които не са получили наследствена пенсия.

Общий размер на прехвърлените средства към други фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване от ДПФ „Съгласие“ през 2017г. бележи значителен спад в сравнение с предходната година. Към други фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване са прехвърлени 330 хил. лв, което е с 1 261 хил. лв или 79.26% по-малко в сравнение с прехвърлените средства през 2016г.

VII. Доходност

Основната цел при инвестирането на средствата на Фонда, както в средносрочен план (до 3 години), така и в по-дългосрочен план (над 5 години) е запазване и реалното нарастване на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените във Фонда лица чрез поемането на умерено ниво на рискове. Нарастването на стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на участниците във Фонда за 3 годишен период се определя чрез постигане на възвращаемост, превишаваща средноаритметичната стойност на инфляцията, обявена от Националния статистически институт за последните три календарни години.

Средствата на Фонда се инвестират в максимален интерес на осигурените лица и в пълно съответствие със законовите изисквания и ограничения, при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

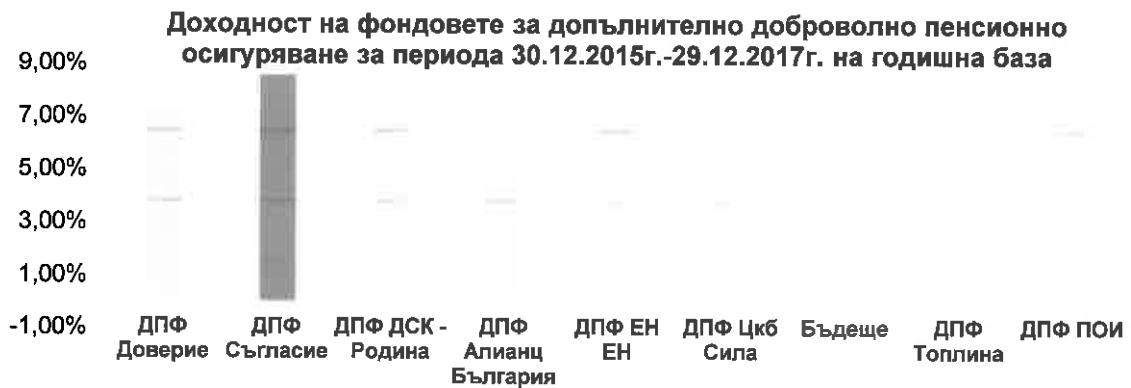
При инвестиране на средствата на Фонда се следи за оптимално ниво на доходността спрямо риска чрез диверсификация на инвестиционния портфейл по групи активи и избор на инвестиционни инструменти и емитенти за постигане на възможно най-добра очаквана възвращаемост при минимизиране на специфичния рискове.

характерен за книжата на даден емитент и при съответното секторно и регионално разпределение на пазарния рисков. В рамките на инвестиционния процес се идентифицират, измерват и управляват съвкупност от рискове, които включват: пазарен риск (в т.ч. лихвен, валутен, ценови), кредитен риск (в т.ч. контрагентен, сътърмант и инвестиционен), ликвиден риск, оперативен риск, законов риск, политически рисков. Следваната стриктно инвестиционна политика на балансираност между поет рисков и очаквана доходност, съчетани с активно управление на активите и през 2017г. доведе до реализиране на положителна доходност за осигурените във Фонда лица. Подробна информация за рисковете, на които е изложен фонда и политиката за управление на риска е представена в пояснение 17 към финансовия отчет.

За 2017г. при инвестиране на средствата на Фонда бе постигната номинална доходност от **8.47%**. Стандартното отклонение и коефициентът на Шарп за същия период са съответно **14.82%** и **0.60⁴**. За същият период немодифицираната претеглена доходност и средноаритметичната доходност за всички фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в страната е съответно **7.52%** и **7.46%**.

За период от двадесет и четири месеца⁵, завършващ в края на отчетния период (30.12.2015г.-29.12.2017г.) постигнатата номинална доходност на ДПФ „Съгласие“ на годишна база е **8.59%**, а реалната доходност е **7.08%**. при среднопретеглена за доброволните пенсионни фондове в страната от **6.80%**. За периода стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са съответно **14.38%** и **0.62**.

**Табл. №4. Доходност на доброволните пенсионни фондове за периода
30.12.2015г.-29.12.2017г. на годишна база**

⁴ Посточените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати. Не се гарантира положителна доходност. Стойността на един дял може да се понижки. Номиналната доходност, стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са изчислени съгласно т.23.1, т.23.3 и т.23.4 от Изискванията към реклами и писмените информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества.

⁵ Номиналната доходност, стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са изчислени съгласно т.26.1, т.26.2. и т.26.3. от Изискванията към реклами и писмените информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества.

За периода от въвеждането на ежедневното определяне на стойност на един дял до края на отчетната година (01.07.2004г.-29.12.2017г.) постигнатата номинална доходност⁶ на Фонда е 95.06%. На годишна база номиналната доходност е 5.07%, а реалната доходност е 1.45%. За същия период стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са съответно 8.89% и 0.44.

VIII. Активи под управление

Към 31.12.2017г. балансовите активи на Фонда нарастват до 84 954 хил. лв от 75 505 хил. лв към края на 2016г. - увеличение с 9 449 хил. лв или с 12.51%. В стойността на активите се включват инвестиционни имоти на стойност 3 374 хил.лв., финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на стойност 77 085 хил.лв., вземания за 3 597 хил.лв. и парични средства в размер на 898 хил.лв. Пасивите на Фонда се състоят от задължения в размер на 394 хил. лв. По данни на Комисията за финансов надзор средното нарастване на балансовите активи на доброволните фондове през 2017г. е в размер на 15.81%. Към края на отчетния период нетните активи на Фонда бележат ръст до 84 560 хил. лв или увеличение от 12.19 % спрямо края на 2016г. Средното нарастване на нетните активи на доброволните фондове през 2017г е в размер на 15.93 %.

Табл. №5. Динамика на нетните активи в хил.лв за периода 2013г.-2017г.

2013 г.	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	Промяна 2017/2016г.	Промяна 2017/2013г.
57 281	64 204	68 866	75 371	84 560	12.19%	47.62%

Към края на 2017г. Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ заема пазарен дял по нетни активи от 8.01%, което е намаление с 0.27% спрямо година по - рано.

Табл. №6. Пазарен дял по размер на нетни активи за периода 2013г.-2017г.

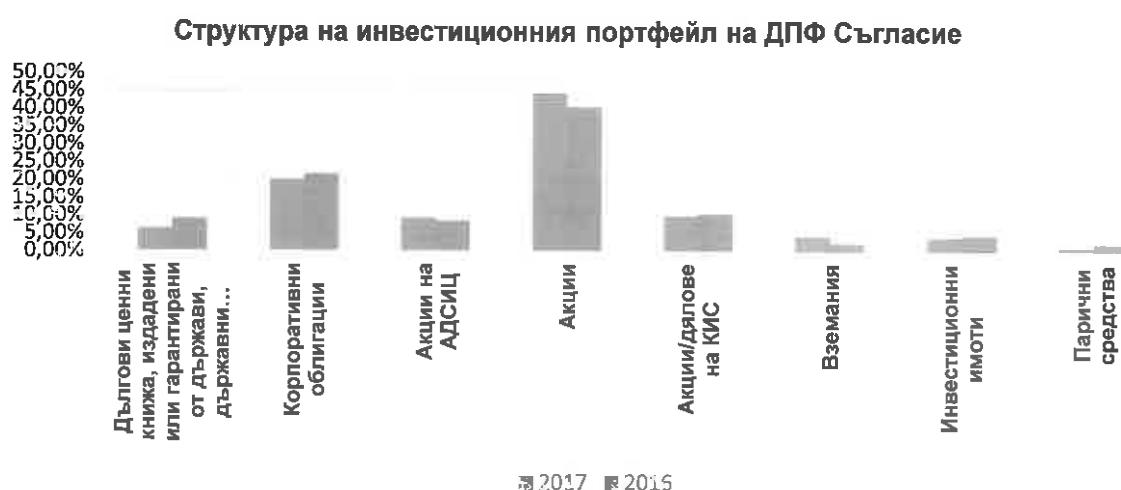
Пазарен дял по размер на нетните активи	2013 г.	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.	Промяна 2017/2016г.	Промяна 2017/2013г.
	8.49%	8.47%	8.23%	8.28%	8.01%	-0.27%	-0.48%

IX. Структура на инвестиционния портфейл

⁶ Номиналната доходност, реалната доходност, стандартното отклонение и коефициентът на Шарп са изчислени съгласно т.24.1, т.24.2, т.23.3 и т.23.4 от Изискванията към реклами и писмените информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионно-осигурителните дружества.

В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ към последния работен ден на 2016г. и 2017г.

Табл. №7. Структура на инвестиционния портфейл на Фонда към края на 2016г. и 2017г.

X. Такси и удържки

През 2017г. от Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ към Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД са начислени такси и удържки в общ размер на 535 хил. лв в т.ч.: удържки от осигурителните вноски – 106 хил. лв; встъпителна такса – 2 хил. лв, инвестиционна такса - 417 хил.лв, такси при изтегляне на средства – 8 хил. лв. и такси при прехвърляне в друг фонд – 2 хил. лв Общият размер на начислените такси и удържки бележи спад от 5.81% спрямо размерът им през предходната година, като основната промяна се дължи на намаляване на удържаната инвестиционна такса.

XI. Преглед на активите на Фонда от независим външен експерт

На 3 февруари 2017г. Комисията за финансов надзор (КФН) обяви резултатите от прегледа на активите на пенсионните фондове (ПФ) в България към 30 юни 2016г. Данните от резултатите от прегледа на пенсионните фондове бяха представени от независими външни експерти, одобрени от КФН и обобщени от международната консултантска компания „Регионален консорциум Ърнст & Янг“.

Прегледът на активите на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ бе извършен от независимия външен проверяващ Ейч Ел Би България ООД. В доклада за Фонда,

независимият външен експерт Ейч Ел България ООД предложи корекция (намаление) на стойността на активите в размер на 0.06% от общата стойност на активите на Фонда.

В обобщения доклад на ръководителя на проекта за прегледа на активите на ПФ се посочи, че с оглед необходимостта да се гарантира равнопоставеност, като се вземе предвид предложените от независими външни експерти корекции по МСФО и ефекта на последователност резултатът за Фонда следва да е увеличение на активите в общ размер 1.08%.

Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД възприе по-консервативния подход при оценка на активите на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“, като към 31.12.2016г. отрази предложените от Ейч Ел България ООД корекции.

На 17.02.2017г. Комисията за финансов надзор оповести свое решение за извършване на нов преглед на активите на пенсионните фондове в България с референтна дата 31.12.2016г. Прегледът на активите на Фонда бе извършен от независимия външен проверяващ Ейч Ел България ООД. В своя доклад за извършения преглед на активите на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ към 31.12.2016г., Ейч Ел България ООД посочи изпълнение на дадените препоръки от предходната проверка, свързани с оценката на активите на Фонда и предложи корекция (намаление) на стойността на активите към 31.12.2016г. в размер на 0.002%.

При извършената оценка на активите на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ към 31.03.2017г., Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД е отразило предложената от Ейч Ел България ООД корекция.

Резултатите от извършените прегледи на активите на Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ от независими външни експерти към 30.06.2016г. и 31.12.2016г потвърдиха доброто корпоративно управление, контролните практики и механизми, въведени и прилагани по отношение на инвестирането на средствата на осигурените лица и финансовата стабилност на Фонда.

XII. Очаквано бъдещо развитие

Основен приоритет в дейността на Пенсионноосигурителна компания „Съгласие“ АД по отношение на управлявания Доброволен пенсионен фонд „Съгласие“ и през 2018г. ще продължи да бъде утвърждаването и увеличаването на пазарните позиции на Фонда, чрез нарастване на стойността на активите под управление, постигане на заложените инвестиционни цели, проактивна маркетингова политика и повишаване на качеството на обслужване на осигурените лица.

XIII. Събития настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

За периода след датата, към която е съставен финансовия отчет на ДПФ „Съгласие“, до датата на публикуването му не са настъпвали важни или значими за дейността на Фонда некоригиращи събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честното представяне на финансовите отчети.

Милен Марков

Главен изпълнителен директор

Огнян Георгиев

Изпълнителен директор

A circular blue stamp is positioned between the two signatures. It contains the text "ДЕНДРОЛОГИЧЕСКИ ФОНД" (Dendrological Fund) around the perimeter and "СЪГЛАСИЕ" (Agreement) in the center.

20 март 2018г.

РСМ БГ ЕООД

Хан Омуртаг 8,

1124 София,

България

Т: +359 2 987 55 22

Ф: +359 2 987 64 46

www.rsmbg.bg

БУЛ ОДИТ

бул. "Тотлебен" № 28,

ет.3, офис 4

1606 София,

Т: +359 2 851 08 71

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До Управляващите

Доброволен пенсионен фонд "Съгласие"

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Доброволен пенсионен фонд "Съгласие" („Фонда“), съдържащ („Фонда“), съдържащ, отчета за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2017 г., отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, включващи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2017 г., неговите финансни резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложим в България, като ние изпълняхме и нашите други етични отговорности в съответствие с тези изисквания. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Пояснение 6 от финансовия отчет	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при провеждането от нас одит
<p>Към 31.12.2017 г. Фондът притежава инвестиции в размер на 77 085 хил. лв. класифицирани като финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Последващата ежедневна оценка на финансовите инструменти по справедлива стойност се извършва съгласно счетоводната политика за преоценки, отговаряща на „НАРЕДБА № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди“, одобрена с решение на Комисия за финансов надзор.</p> <p>Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството относно оценката на справедлива стойност на притежаваните от Фонда финансови активи, поради факта, че те представляват над 91% от стойността на активите на Фонда към 31.12.2017 г. и поради значимите предположения и допускания, необходими за определянето на справедлива стойност на финансови активи, за които няма котирани цени на активен пазар.</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските ни процедури включваха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none">- оценка на ефективността на внедрените контроли при процеса на ежедневното определяне на справедливатата стойност на финансовите инструменти;- преглед и анализ на съществуващата счетоводна политика за последваща оценка и представяне на финансовите активи на Фонда от гледна точка на изискванията на МСФО и българското законодателство;- оценка на справедливатата стойност на финансови активи чрез получаването от независими източници на справедливи цени от регулирани пазари;- оценка, с участието на експерти на одиторите на уместността на ключовите методи за оценка, включително направените предположения, приложени дисконтовите фактори, очакван ръст и други ключови показатели, използвани при определянето на справедливатата стойност на финансови активи, за които няма котирани цени от активен пазар; <p>- потвърждение на информацията за притежаваните номинали/бройки от трети страни;</p> <p>- оценка на адекватността на оповестяванията във финансовия отчет, включително оповестяванията на основните методи за оценка на финансовите активи и свързаните с тях предположения, преценки и допускания.</p>

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Закона за счетоводството, но не включва финансния отчет и нашият одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансния отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено. Във връзка с нашия одит на финансния отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансния отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансния отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансирано отчитане (МСФО), приети от ЕС и българското законодателство, както и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансния отчет ръководството носи отговорност за оценяване на способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансирано отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансния отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС и Закона за независимия финансов одит, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол;
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда;
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството;
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие;
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломиряните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломиряните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломиряните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- (а) информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изгответ финансовый отчет, съответства на финансовия отчет;
- (б) докладът за дейността е изгответ в съответствие с приложимите законови изисквания;
- (в) в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на Фонда и средата, в която той функционира, не сме установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността;

Докладване във връзка с чл. 59 от Закона за независимия финансов одит съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- РСМ БГ ЕООД и Бул Одит ООД са назначени за задължителни съвместни одитори на финансовия отчет на Фонда за годината, завършила на 31 декември 2017 г. от общото събрание на акционерите на ПОК Съгласие АД, проведено на 20.12.2017 г., за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършила на 31 декември 2017 г. на Фонда представлява първа поредна година на непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от РСМ БГ ЕООД и първа поредна година за Бул Одит ООД.
- В подкрепа на съвместното одиторското мнение ние сме предоставили в раздел „Ключови одиторски въпроси“ описание на най-важните оценени рискове, обобщение на отговора на

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР (продължение)

съвместните одитори и важни наблюдения във връзка с тези рискове, когато е целесъобразно.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас съвместно одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на ПОК Съгласие АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Фонда;

28 март 2018 г.

гр. София, България

За РСМ БГ ЕООД

Одиторско дружество

Д-р Мариана Михайлова

Управител

Д-р Иво Чехларов

Регистриран одитор отговорен за одита

Гр. София, 1124

ул. Хан Омуртаг 8,
България

За Бул Одит ООД

Одиторско дружество

Д-р Стоян Стоянов

Управител

Д-р Стоян Стоянов

Регистриран одитор отговорен за одита

Гр. София, 1606

бул. "Тотлебен" № 28, ет.3, офис 4,

България

Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември

	Пояснение	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Активи			
Инвестиционни имоти	6	3 374	3 395
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7	77 085	68 754
Вземания	8	3 597	1 792
Парични средства	9	898	1 564
Общо активи		84 954	75 505
Пасиви			
Задължения към осигурени лица		3	3
Задължения към свързани лица	14.2	74	126
Задължения по репо сделки и други	10	317	5
		394	134
Нетни активи в наличност за доходи	11	84 560	75 371

Съставил: Татяна Петрова

Дата: 15 март 2018 г.

Главен изпълнителен директор: Милен Марков

Изпълнителен директор: Огнян Георгиев

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28.03.2018 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

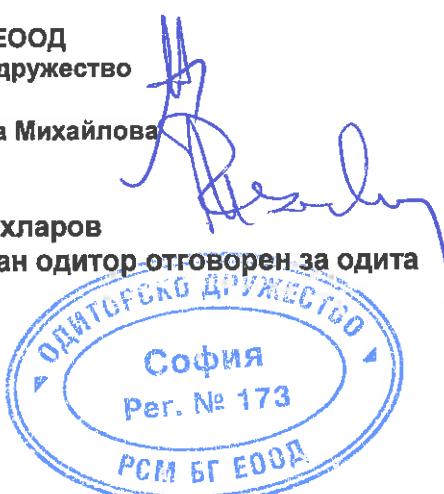
д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	12	5 989	6 726
Загуба от инвестиционни имоти	6	(36)	(45)
Печалба от инвестиране на средствата на фонда		5 953	6 681
Вноски за осигурени лица	11.1	6 588	5 611
Постъпили суми от НОИ по пенсионни схеми от ЕС	11.1	-	102
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	11.1	2017	1056
Увеличения, свързани с осигурителни вноски		8 605	6 769
Изплатени суми по осигурителни договори	11.1	(4 484)	(4 776)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	11.1	(330)	(1 591)
Преведени средства на държавния бюджет	11.1	(22)	(19)
Удръжки и такси за пенсионноосигурителната Компания	13	(533)	(559)
Намаления, свързани с осигурителни вноски		(5 369)	(6 945)
Увеличение, нетно		9 189	6 505
Нетни активи в наличност в начало на периода	11	75 371	68 866
Нетни активи в наличност в края на периода	11	84 560	75 371

Съставил: Татяна Петрова
/Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор:

/Милен Марков/

Дата: 15 март 2018 г.

Изпълнителен директор:

/Огнян Георгиев/

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28.03.2018 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Управител
д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

д-р Стоян Стоянов
Управител
д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 45 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

	Пояснение	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	11.1	6 588	5 713
Плащания, свързани с осигурени лица и пенсионери	11.1	(4 385)	(4 680)
Плащания към пенсионери	11.1	(99)	(96)
Платени такси на ПОК	14.1	(652)	(512)
Възстановени такси от ПОК	14.1	67	30
Пенсионен резерв	11.1	-	-
Постъпления от други пенсионни фондове	11.1	2 017	1 056
Плащания към други пенсионни фондове	11.1	(330)	(1 591)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно		(24)	(22)
Паричен поток от оперативна дейност		3 182	(102)
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденти		1 599	1 286
Придобиване на финансови активи		(21 635)	(21 564)
Постъпления от продажба на финансови активи		16 262	11 192
Плащания за инвестиционни имоти	6	(21)	(20)
Постъпления от инвестиционни имоти		7	7
Паричен поток от инвестиционна дейност		(3 788)	(9 099)
Нетно намаление/увеличение на парични средства и еквиваленти		(606)	(9 201)
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		1 564	11 003
Печалба от валутна преоценка на парични средства		(60)	(238)
Парични средства и еквиваленти в края на периода	9	898	1 564

Съставил: Татяна Петрова/

Главен изпълнителен директор: /Милен Марков/

Дата: 15 март 2018 г.

Изпълнителен директор: / Огнян Георгиев /

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 28.03.2018 г.:

За РСМ БГ ЕООД
Одиторско дружество

д-р Мариана Михайлова
Управител

д-р Иво Чехларов
Регистриран одитор отговорен за одита

За Бул Одит ООД
Одиторско дружество

д-р Стоян Стоянов
Управител

д-р Стоян Стоянов
Регистриран одитор отговорен за одита

Поясненията към финансовия отчет от стр. 4 до стр. 45 представляват неразделна част от него.

Рег. № 173

РСМ БГ ЕООД

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Доброволният пенсионен фонд "Съгласие" (ДПФ "Съгласие" или "Фондът") е вписан в Регистъра на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по ф.д. № 12370/2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представлява при взаимоотношенията си с трети лица от Пенсионно осигурителна компания "Съгласие" АД (ПОК).

С решение №338-ДПФ/25.08.2003 г. Комисията за финансов надзор дава на ПОК "Съгласие" разрешение за управление на ДПФ "Съгласие".

ПОК "Съгласие" е с едностепенна система на управление. Съветът на директорите е в състав:

- Милен Марков – председател и членове:
- Камен Колев,
- Галина Тодорова,
- Огнян Георгиев
- Диляна Германова
- Иоанис Партелиотис

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

2. Осигурителни и пенсионни договори

Доброволен пенсионен фонд "Съгласие" извършва допълнително доброволно пенсионно осигуряване за лична допълнителна доброволна пенсия. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт. Всяко физическо лице, навършило 16 години може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано.

Пенсионните схеми, които се предлагат, са разработени на предварително определени осигурителни вноски.

Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или работодател и/или друг осигурител.

Отделните пенсионни схеми са:

- индивидуална пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на осигуреното лице;
- колективна пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на друг осигурител или работодател;

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, по избор на осигуреното лице, като вида на пенсията и срока на нейното получаване се посочват в пенсионния договор при придобиване на право на допълнителна пенсия.

Плащанията са под формата на:

- допълнителни пенсии за старост и инвалидност;
- еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида;
- изплащане на наследствена пенсия;
- еднократно или разсрочено изплащане на наследниците на остатъка от средствата по индивидуалната партида на осигурените лица или пенсионера;

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици;

Право на допълнителна пенсия може да се придобие и чрез внасяне на еднократни вноски, като техният размер се определя на базата на актиорски разчети.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление "Осигурителен надзор".

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида.

Доходността от инвестирането на активите на Доброволен пенсионен фонд "Съгласие" за периода 30.12.2015 г.- 30.12.2017 г. е 8.59% на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ДПФ „Съгласие“ за 2017 г.	`000 лв
Постъпили вноски от осигурени лица през периода	6 588
Изплатени суми през периода	(4 836)
Удържани такси	(533)
Доход за разпределение, в т.ч.	5 953
На осигурените лица	5 536
Всичко активи, в т.ч.	84 954
На осигурени лица	84 560
Задължения към осигурените лица, в т.ч.	84 563
Дългосрочни	84 560
Краткосрочни	3

3. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.), включително сравнителната информация за 2016 г., освен ако не е посочено друго.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността ръководството очаква, че Фонда има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

4. Промени в счетоводната политика

4.1 Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2017 г.

Фондът е приложил следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2017 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Фонда:

- МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС
- МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., приет от ЕС

- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г. - МСФО 12 "Оповестяване на дялови участия в други предприятия", все още не са приети от ЕС

4.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани *нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2017 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда.* Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Фонда. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на фонда през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
 - МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
 - МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията, последващото оценяване, както и нов модел на очакваните кредитни загуби за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането.

Финансовите активи, държани за търгуване, както и тези определени за отчитане по справедлива стойност в печалбата и загубата, в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“, попадат в категория оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата според разпоредбите на МСФО 9 и оценките на бизнес модела, прилаган от Фонда. В тази връзка не се очаква стойностен ефект върху финансовите отчети на Фонда.

Фондът е в процес на детайлен анализ на ефектите от прилагането на стандарта и моделиране на подходите за оценяване на очакваните кредитни загуби.

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Предплащания с отрицателно компенсиране, в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., приет от ЕС
- МСФО 16 „Лизинги“ в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС
- МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС
- МСС 40 “Инвестиционни имоти” (изменен) – Трансфер на инвестиционни имоти в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- КРМСФО 22 “Сделки и авансови плащания в чуждестранна валута” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС
- Годишни подобрения на МСФО 2014-2016 г. - МСФО 1 “Прилагане за първи път на МСФО” и МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия”.

5. Счетоводна политика

5.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансова отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изгoten при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансова отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

5.2. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

5.3. Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

5.4. Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преоценка на ценни книжа, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденти.

Приходите от дивиденти се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивидента.

Приходите от лихви се признават на принципа на текущо начисляване.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, когато тези активи са държани за търгуване.

Разликата между преоценената стойност и продажната цена на финансовите инструменти при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

5.5. Разходи

Разходи се признават в отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи за периода, за който се отнасят.

5.6. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовия отчет на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност

представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Инвестиционните имоти се преоценяват на тримесечна база и се включват в отчета за за нетни активи в наличност за доходи по пазарните им стойности. Те се определят от независими оценители с професионална квалификация и значителен професионален опит в зависимост от характера и местонахождението на инвестиционните имоти, базирайки се на доказателства за пазарните условия.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти“ в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фондът да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

5.7. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финанс актив и финанс пасив Фондът ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по сделката, с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

5.7.1. Финансови активи

С цел последващо оценяване на финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, те се класифицират в следните категории:

- кредити и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени при първоначалното им признаване като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Активите от тази категория се оценяват по справедлива стойност, чийто изменения се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на активен пазар.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Последваща оценка на Държавни ценни книжа, издадени от българската държава и емитирани в страната

- средна брутна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", за съответната емисия по котировките, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа при невъзможност да се приложи горепосочения начин за оценка се използва методът на линейна интерполяция.

Последващата оценка на акции и права, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по

- среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден, обявена в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0.01 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, които са

активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден, и среднопретеглената цена на склучените със съответните ценни книжа сделки също за предходния работен ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има склучени сделки и подадени поръчки с цена "купува";

- ако не може да се определи цена по реда на предходните две разпоредби, оценката се извършва по най-високата цена "купува" за съответните ценни книжа от поръчките, активни към края на търговската сесия на регулирания пазар за предходния работен ден;
- При невъзможност да се приложат начините за оценка описани по-горе, последващата оценка на акции, приети за търговия на регулиран пазар се извършва по един от следните методи:
 - метод на пазарните множители на дружества аналоги чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
 - метод на нетната балансова стойност на активите;
 - метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Избраният метод се прилага последователно при оценката на съответната ценна книга

Последваща оценка на акции/дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми по реда на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране:

- по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник – председателя за това.
- в случаите на изчисляване и обявяване на повече от една цена за обратно изкупуване на една акция/дял в зависимост от различни условия (срока, в рамките на който е държана акцията/дяла и др.), оценката се извършва по последната определена и обявена от дружеството цена на обратно изкупуване, която съответства на условията, на които отговарят притежаваните от пенсионния фонд акции/дялове на инвестиционното дружество/ договорния фонд;
- В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на договорен фонд, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на договорния фонд разходи по еmitирането и по обратното изкупуване на един дял. В

случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена емисионна стойност на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.

- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата.

Последваща оценка на акции/дялове, по чл.176, ал.1, т.14 от КСО:

- Последваща оценка на акции, съответно на дялове се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена цена за обратно изкупуване, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.
- В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на акциите, съответно на дяловете, последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на колективната инвестиционна схема - която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на схемата. Извън тези случаи, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно - на един дял.
- Извън случаите по предходната точка, когато правилата на колективна инвестиционна схема предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял. В случай че след този час в деня на последващата оценка е определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял, ПОК „СЪГЛАСИЕ“ АД уведомява заместник-председателя за това.

Последваща оценка на облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 4, 6 - 8 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по:

- среднопретеглена нетна цена на сключените с тях сделки за предходния работен ден (ден "T"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "T-2", ако обемът на сключените с тези облигации сделки за деня е не по-малък от 3 на сто от обема на съответната емисия;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка се извършва по обявената в борсовия бюлетин най-висока нетна цена "купува" от поръчките за ценни книжа от съответната емисия, които са активни към края на търговската сесия за предходния работен ден (ден "T"), към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в борсовия бюлетин от ден "T-2", при условие че общата нетна стойност на поръчките с най-висока нетна цена "купува" е не по-ниска от 30 000 лв.
- ако не може да се приложи нито една от предходните две точки, последваща оценка на облигации се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Последваща оценка на ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т.4, 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

- Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Последваща оценка на издадените в чужбина от българската държава облигации, облигации по чл. 176, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар в държава членка, и ценни книжа по чл. 176, ал. 1, т. 11, т. 12, букви "а" и "б" и т. 13, букви "а" и "б" от Кодекса за социално осигуряване, се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;
- ако не може да се определи цена по реда на предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена на облигации, последващата им оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката;

- при невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две точки се използва методът на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на фонда;

Последваща оценка на акции, включени в индекси на регулирани пазари на ценни книжа, приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави – членки или приети за търговия на регулирани пазари на ценни книжа в държави, посочени в наредба на Комисията за Финансов Надзор (КФН) се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който те се търгуват;
- ако не може да се определи цена по предходната точка, последващата оценка на ценните книжа се извършва по най-високата цена "купува", обявена за предходния работен ден при затваряне на регулирания пазар, на който тези ценни книжа се търгуват;
- в случай че не може да бъдат приложени предходните две точки, последващата оценка се извършва по един от методите и моделите за оценка на акции посочени в Правилата на фонда.
- В случаите, когато търговска сесия не се провежда поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България, за последваща оценка на ценните книжа, за които са налице условията описани по-горе към деня на последната търговска сесия, се приема последващата оценка, валидна за деня, следващ деня на последната търговска сесия. При последваща оценка на облигации по реда на предходното изречение се отчита и натрупаната лихва за съответните дни. Това правило не се прилага, когато на съответния регулиран пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни.

5.7.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда и задължения поrepo-сделки.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие

се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5.7.3. Договори за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценни книжа могат да бъдат давани под наем или продавани с ангажимент за обратното им изкупуване (repo-сделка). Тези ценни книжа продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато всички съществени рискове и изгоди от притежаването им остават за сметка на Фонда. В този случай се признава задължение към другата страна по договора в отчета за нетните активи в наличност за доходи, когато Фондът получи паричното възнаграждение.

Аналогично, когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна repo-сделка), но не придобива рисковете и изгодите от собствеността върху тях, сделките се третират като предоставени обезпечени заеми, когато паричното възнаграждение е платено. Ценните книжа не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Разликата между продажната цена и цената при обратното изкупуване се признава разсрочено за периода на договора, като се използва метода на ефективната лихва. Ценните книжа, отدادени под наем, продължават да се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи. Ценните книжа, взети под наем, не се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи, освен ако не са продадени на трети лица, при което задължението за обратно изкупуване се признава като търговско задължение по справедлива стойност и последващата печалба или загуба се включва в нетния оперативен резултат.

Когато Фондът взима под наем или купува ценни книжа с ангажимент за обратната им продажба (обратна repo-сделка), но придобива изгодите и/или рисковете и от собствеността върху тях, ценните книжа се признават в отчета за нетните активи в наличност за доходи.

5.8. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

5.9. Резерв за гарантиране на минимална доходност

Доброволният пенсионен фонд не създава пенсионни резерви за гарантиране на минималната доходност.

5.10. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържа при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ДПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с

таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ДПФ от Пенсионнноосигурителната компания (ПОК), Фондът начислява и изплаща на ПОК следните такси:

- възпитателна такса: 9 лв. по индивидуален договор; 7 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора до 100 лица, включително; 3 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора от 101 до 4000 лица, включително; 0 лв. за всяко осигурено лице по договор с работодател или друг осигурител с осигурени по договора над 4000 лица.
- такса за обслужване на дейността от всяка осигурителна вноска:
- по индивидуален договор с осигурено лице и при склучен в полза на осигуреното лице договор с друг осигурител – от 2.5 на сто до 4.0 на сто в зависимост от размера на вноската;
- по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция – 3.20 на сто; по договор с работодател с размер на вноската до данъчната преференция, при допълнително условие в договора работодателят да направи периодични вноски за период най-малко от 24 месеца – 1.85 на сто; по договор с работодател с размер на вноската над данъчната преференция – 1.85 на сто;
- по договор с работодател в зависимост от броя на осигурените лица:
 - до 1000 лица, включително – 3.20 на сто;
 - от 1001 до 2000 лица, включително – 3.00 на сто;
 - от 2001 до 3000 лица, включително – 1.85 на сто;
 - от 3001 до 4000 лица, включително – 1.70 на сто;
 - над 4000 лица – 0 на сто.
- удъръжка при теглене – 10 (десет) на сто от изтеглената сума, но не повече от 20 (двадесет) лева при всяко изтегляне на средства от индивидуалната партида преди придобиване на право на лична пенсия за старост или инвалидност;
- инвестиционна такса – 7 (седем) на сто от доходността от управление на средствата във Фонда;

5.11. Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Услугите по допълнително доброволно пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

5.12. Провизии условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Фонда и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например правни спорове. Провизиите за преструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за преструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за преструктуриране пред тези, които биха били засегнали. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Фонда е сигурен, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

5.13. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.13.1. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителната дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финанс инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5.13.2. Обезценка на финансови активи

Ръководството преценява на всяка балансова дата дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци. Балансовата стойност на актива се намалява или директно, или чрез корективна сметка. Сумата на загубата се признава в текущата печалба или загуба.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие „загуба“) и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно.

Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

6. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел. Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за

нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:
'000 лв.

Балансова стойност към 1 януари 2016 г.	3 426
Балансова стойност към 31 декември 2016 г.	3 395
Балансова стойност към 1 януари 2017 г.	3 395
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	3 374

През периода инвестиционните имоти представляват:

- 18.60% от поземлен имот и сгради на адрес гр. Пловдив, придобити през 2005 г. на стойност 251 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 30.06.2016 г. на 380 хил. лв.
- 14% от терен в Северна промишлена зона гр. Бургас придобит през 2006 г. на стойност 644 хил. лв. преоценен до пазарната му стойност към 30.06.2016 г. на 770 хил. лв.;
- 11.08% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2010 г. на стойност 1 617 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 30.06.2016 г. на 1 632 хил. лв.;
- 1.40% от имот земя и спортни сгради в гр. София, Сердика придобити през 2011 г. на стойност 204 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 30.06.2016 г. на 206 хил. лв.;

Направеният анализ от независими оценители не дава основание за корекция на пазарните стойности на имотите и те запазват оценките си на нивата на оценките към 31.12.2016 г., с изключение на

- 44% идеални части от сгради в гр. Русе, Западна промишлена зона придобит през 2008 г. на стойност 418 хил. лв. и преоценен до пазарната му стойност към 31.03.2017 г. на 386 хил. лв.;

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фондът като е използван модел на справедливата стойност.

Инвестиционните имоти не са заложени като обезпечение по заеми.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Нетна промяна в справедливата стойност	(21)	(31)
Приходи от наеми	6	6
Преки оперативни разходи	(21)	(20)
	<u>(36)</u>	<u>(45)</u>

7. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	Пояснение	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Инвестиции в акции	7.1	45 922	37 199
Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми	7.2	8 572	8 071
Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	7.3	5 443	4 204
Инвестиции в други дългови ценни книжа	7.4	17 148	19 280
		77 085	68 754

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата на Фонда са класифицирани като финансови активи, държани за търгуване.

Инвестициите по справедлива стойност по видове валути са представени както следва:

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Инвестиции по справедлива стойност в лева	52 368	42 383
Инвестиции по справедлива стойност в евро	15 373	17 082
Инвестиции по справедлива стойност в долари	9 344	9 289
	77 085	68 754

Представените по-долу стойности към 31 декември 2017 г. на ценните книжа, държани за търгуване са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от облигациите са приложени техники за оценка в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г.

7.1. Инвестиции в акции

Еmitент	Емисия	Брой	Валута	Справедлив а стойност към 31.12.2017 '000 лв.
ЦКБ АД	BG1100014973	420 920	BGN	699
Св. Св. Константин и Елена АД	BG11SVVAAT11	48 053	BGN	889

КРЗ Одесос АД	BG11KOVABT17	16 319	BGN	1 501
Параходство БРП АД	BG1100100038	437 463	BGN	272
Асенова крепост АД	BG11ASASBT10	83 996	BGN	803
Каучук АД	BG11KAPAAT12	46 933	BGN	1 197
Оловно - цинков комплекс АД	BG11OLKAAT10	10 394	BGN	
Неохим АД	BG11NEDIAT11	15 022	BGN	808
Холдинг Варна АД	BG1100036984	120 952	BGN	4 199
Индустриален Холдинг България АД	BG1100019980	189 802	BGN	180
Зърнени храни България АД	BG1100109070	2 350 541	BGN	820
Проучване и добив на нефт и газ АД	BG1100019022	230 500	BGN	1 563
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG1100010104	796 673	BGN	2 920
Сила Холдинг АД	BG1100027983	715 125	BGN	1 466
Химснаб АД	BG11EMTOAT16	65 820	BGN	2 830
Капман Грийн Енерджи Фонд АД	BG1100032082	660 000	BGN	660
ЧЕЗ Електро България АД	BG1100024113	200	BGN	5 050
Холдинг Център АД	BG1100080982	7 500	BGN	195
Холдинг Нов век АД	BG1100058988	97 500	BGN	1 411
Инвестиционна компания Галата АД	BG1100035135	2 649 894	BGN	4 664
Регала Инвест АД	BG1100036133	466 800	BGN	1 190
Химимпорт АД	BG1100046066	1 057 508	BGN	1 878
Риъл Булленд АД	BG1100006136	99 700	BGN	100
Елхим-Искра АД	BG11ELPABT16	15 000	BGN	19
Фазерлес АД	BG11FASIAT18	12 501	BGN	438
ЧЕЗ Разпределение България АД	BG1100025110	3 243	BGN	871
Алкомет АД	BG11ALSUAT14	12 463	BGN	179
Софарма АД	BG11SOSOBT18	100 000	BGN	428
Булленд инвестмънтс АДСИЦ	BG1100067054	626 899	BGN	610
ЦКБ Риъл истейт фонд АДСИЦ	BG1100120051	3 672	BGN	165
Болкан енд Сий Пропъртис АДСИЦ	BG1100099065	259 734	BGN	3 805
Адванс терафонд АДСИЦ	BG1100025052	776 250	BGN	1 698
Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	BG1100041067	581 577	BGN	1 047
Фонд за енергетика и енергийни икономии АДСИЦ	BG1100026068	214 000	BGN	34
Ексклузив Пропърти АДСИЦ	BG1100083069	400 000	BGN	342
Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	BG1100121059	7 484	BGN	430

45 361

**Акции на чуждестранни
емитенти**

Merck KGaA	DE0006599905	350 EUR	61
Bayer AG	DE000BAY0017	400 EUR	82
BASF SE O.N	DE000BASF111	500 EUR	90
Fresenius	DE0005785604	500 EUR	64
Siemens AG	DE0007236101	1 000 EUR	227
Deutsche Bank AG	DE0005140008	1 200 EUR	37
		561	
		45 922	

7.2. Инвестиции в дялове и акции на колективни инвестиционни схеми

Еmitent	Емисия	Брой	Валута	Справедлив а стойност към 31.12.2017 '000 лв.
ДФ Конкорд Фонд - 2 Акции	BG9000012138	44 101.0920	BGN	436
ДФ ДСК Растеж	BG9000004069	64 015.0000	BGN	64
ДФ Тексим България	BG9000018069	7 525.8816	BGN	438
ДФ ЦКБ Лидер	BG9000007070	42 355.0000	BGN	370
ДФ ЦКБ Актив	BG9000008078	19 668.0000	BGN	208
ДФ Стандарт инвестмънт високодоходен фонд	BG9000002063	5 386.6335	BGN	21
ДФ Селект Баланс	BG9000009134	32 777.0000	BGN	610
ДФ Реал Финанс високодоходен фонд	BG9000016071	295 377.0000	BGN	272
ДФ Реал Финанс балансиран фонд	BG9000017079	208 797.0000	BGN	208
ДФ Адванс Възможности в Нова Европа	BG9000023077	101 386.4527	EUR	208
ДФ Профит	BG9000021063	83 246.4325	BGN	689
ДФ Престиж	BG9000020065	42 074.0840	BGN	326
ДФ Конкорд Фонд - 6 Паричен	BG9000009084	99 922.2617	BGN	1 451
НДФ Конкорд Фонд - 7 Саут Ийст Юръп	BG9000008169	20 000.0000	BGN	206
ДФ Скай Глобал ETFs	BG9000003103	1 191.4104	EUR	266
ДФ Капман Макс	BG9000012054	19 138.6094	BGN	271

ДФ Елана България	BG9000007161	3 947.0581	BGN	428
				6 472
Дялове на чуждестранни емитенти				
iShares STOXX Europe 600 Health Care (DE)	DE000A0Q4R36	1 000	EUR	141
Deka DAX UCITS ETF	DE000ETFL011	8 500	EUR	1 959
				2 100
				8 572

7.3. Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

Еmitent	Emисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал лв./евро/щ.д./тр.л	Справедлива стойност към 31.12.2017 '000 лв
Република Унгария	US445545AL04	5.38%	25.03.2024	USD	540 000	1 009
Република Хърватска	XS0997000251	6.00%	26.01.2024	USD	500 000	951
Република Хърватска	XS1713475306	2.75%	27.01.2030	EUR	250 000	496
Република Португалия	XS1085735899	5.13%	15.10.2024	USD	500 000	884
Република Хърватска	XS1428088626	3.00%	20.03.2027	EUR	500 000	1 071
Република Гърция	GR0114029540	4.38%	01.08.2022	EUR	500 000	1 032
						5 443

7.4. Инвестиции в други дългови ценни книжа

Еmitent	Emисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал лв./евро/щ.д.	Справедлива стойност към 31.12.2017 '000 лв.
Корпоративни облигации на български емитенти						
Асенова крепост АД	BG2100002091	7.20%	30.01.2020	EUR	60 000	118
Уеб Финанс Холдинг АД	BG2100013098	9.00%	19.08.2018	EUR	10 000	21
Уеб Финанс Холдинг АД	BG2100023121	8.00%	16.11.2019	EUR	400 000	831
Аркус АД	BG2100011100	8.50%	03.01.2018	EUR	153 200	312
Велграф Асет Мениджмънт АД	BG2100020119	8.00%	11.11.2018	EUR	50 000	99
АСТЕРА I ЕАД	BG2100007116	4.50%	14.03.2023	EUR	237 600	494

Недвижими имоти							
София АДСИЦ	BG2100012157	6.30%	16.09.2022	EUR	250 000	511	
Холдинг Нов Век АД	BG2100015150	4.50%	27.11.2023	EUR	200 000	402	
Холдинг Център АД	BG2100018154	5.40%	22.12.2023	EUR	300 000	628	
Сила Холдинг АД	BG2100010102	5.40%	30.11.2024	EUR	224 000	413	
Зенит Инвестмънт Холдинг АД	BG2100018170	6.00%	06.10.2025	EUR	100 000	203	
М Сат Кейбъл ЕАД	BG2100021174	6.50%	23.11.2024	BGN	600 000	606	
Адара АД	BG2100026173	6.75%	20.12.2026	BGN	400 000	403	
Eurohold Bulgaria	XS1731768302	6.50%	07.12.2022	EUR	1 000 000	1 967	
						7 008	

Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти

Petrobras Global Finance	XS0982711714	4.75%	14.01.2025	EUR	500 000	1 125
Energy Pro AS	XS1731657141	4.00%	07.12.2022	EUR	1 250 000	2 515
Gazprombank	XS0779213460	7.25%	03.05.2019	USD	1 000 000	1 716
Petrobras Global Finance	US71647NAM11	6.25%	17.03.2024	USD	1 000 000	1 759
Black Sea Bank	XS1405888576	4.88%	06.05.2021	USD	1 000 000	1 733
Лукойл						
Интернешънъл Финанс	XS1514045886	4.75%	02.11.2026	USD	750 000	1 292
						10 140
						17 148

За определянето на справедливите стойностите към 31.12.2017 г. на облигации от емисии

BG2100002091, BG2100013098, BG2100023121, BG2100011100, BG2100020119, BG2100007116, BG2100012157, BG2100015150, BG2100018154, BG2100010102, BG2100018170, BG2100021174 и BG2100026173 е използвана техника за оценка – метод на дисконтираните парични потоци.

8. Вземания

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Главница по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	16	16

Лихва по облигации на Ален мак АД от емисия BG2100024061	1	1
Наем на инвестиционен имот в Русе	1	1
Главница по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	1 173	-
Лихви по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	193	146
Лихви за забава по облигации на Хелт енд уелнес АДСИЦ от емисия BG2100005094	15	11
Главница по облигации на ТЦ - ИМЕ АД от емисия BG2100022099	170	283
Лихва по облигации на ТЦ - ИМЕ АД от емисия BG2100022099	14	22
Репо сделка с акции на Кепитъл Мениджмънт АДСИЦ	-	571
Репо сделка с дялове на ДФ Престиж	-	161
Репо сделка с акции на Реал Финанс Балансиран Фонд	-	182
Репо сделка с акции на Св. Св. Константин и Елена АД - София	-	398
Главница по облигации на Велграф Асет Мениджмънт АД от емисия BG2100020119	98	-
Лихви по облигации на Велграф Асет Мениджмънт АД от емисия BG2100020119	8	-
Лихви за забава по облигации на Велграф Асет Мениджмънт АД от емисия BG2100020119	1	-
Репо сделка с акции на Родна земя Холдинг АД	256	-
Репо сделка с акции на Холдинг Варна АД	1 427	-
Репо сделка с дялове на НДФ Конкорд фонд 7- Саут ист	123	-
Дивидент по акции на Супер Боровец Пропърти Фонд АДСИЦ	101	-
	3 597	1 792

Към 31.12.2017 са обезценени вземания , информация за което има в пояснение 17.2.

9. Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Парични средства в брой и в банки		
- в лева	288	821
- в евро	447	1

- в щатски долари	163	742
	<u>898</u>	<u>1 564</u>

Паричните средства и еквиваленти, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Парични средства в брой и в разплащателни сметки	898	1 564
	<u>898</u>	<u>1 564</u>

10. Задължения по репо сделки и други

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Предварително преведено лихвено и главнично плащане по облигация на Аркус АД BG2100011100	313	-
Данъци	3	4
Други задължения	1	1
	<u>317</u>	<u>5</u>

11. Нетни активи в наличност за доходи

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Нетни активи в наличност за доходи към края на периода	84 560	75 371
	<u>84 560</u>	<u>75 371</u>

11.1. Изменение на нетните активи в наличност за доходи

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2017 '000 лв	2016 '000 лв
Към началото на периода	75 371	68 866
Постъпили осигурителни вноски	6 588	5 611
Постъпили суми от НОИ по пенсионни схеми от ЕС	-	102
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	2017	1056
Общо увеличение от осигурителни вноски	8 605	6 769
Доход от инвестиране на средствата на фонда	5 953	6 681
Изплатени пенсии	(99)	(96)
Еднократно или разсрочено изплатени суми на осигурени лица	(4 158)	(4 454)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(227)	(226)
Изплатени суми по осигурителни договори	(4 484)	(4 776)

Преведени данъци	(22)	(19)
Встъпителна такса	(2)	(2)
Такса за обслужване	(106)	(81)
7 % такса от доходността	(417)	(468)
Такса за изтегляне	(8)	(8)
	(555)	(578)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(330)	(1 591)
Към края на периода	84 560	75 371

11.2. Прекратени осигурителни договори

Прекратени осигурителни договори на осигурени лица, напуснали фонда през 2017 и 2016 година са в резултат от:

Основание	2017	2016
	Изплатен а сума '000 лв	Изплатен а сума '000 лв
Изтеглени средства	856	876
Прехвърляне към други фондове	330	1591
Придобито право на пенсия	3 302	3 578
Смърт на осигурено лице	227	226
	4 715	6 271

12. Печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи нетни печалби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата са свързани с финансови активи и пасиви класифицирани като държани за търгуване.

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Приходи от лихви	1 322	1 224
Приходи от дивиденти	506	272
Печалба от продажба на финансови активи	613	34
Приходи от придобиване на финансови активи от увеличение на капитала	-	2
Загуба от продажба на финансови активи	(667)	(409)
Печалба от промяна в справедливата стойност	122 469	102 041
Загуба от промяна в справедливата стойност	(116 959)	(96 752)
Положителни валутно-курсови разлики	3 868	5 427
Отрицателни валутно-курсови разлики	(5 143)	(5 091)

Платени комисионни на инвестиционни посредници	(16)	(12)
Други финансови разходи	(4)	(10)
	5 989	6 726

13. Удръжки и такси за Пенсионноосигурителната Компания (ПОК)

Видове такси	Размер на таксите съгласно Правилника на Фонда	Стойност на таксата '000 лв	2017	2016
			Стойност на таксата '000 лв	Стойност на таксата '000 лв
Възпителна такса	0-9 лв.	2	2	2
Такса за обслужване на дейността	от 0 - до 4.0%	106	81	81
Такса изтегляне	10 %, но не повече от 20 лв.	8	8	8
Такса от доходността	7% от дохода от инвестиране	417	468	468
		533	559	

14. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПОК „Съгласие“ АД и ръководството му.

14.1. Сделки през годината

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

Видове такси	Възпителна такса '000 лв	Такса обслужване '000 лв	Такса изтегляне '000 лв	Такса от доходността '000 лв	Всичко
					'000 лв
Към 01.01.2016 г.	0	15	1	33	49
Преведени към ПОК	(2)	(87)	(8)	(415)	(512)
Възстановени от ПОК				30	30
Начисления към ПОК	2	81	8	468	559
Към 31.12.2016 г.	0	9	1	116	126
Преведени към ПОК	(2)	(98)	(9)	(543)	(652)
Възстановени от ПОК				67	67
Начисления към ПОК	2	106	8	417	533
Към 31.12.2017 г.	0	17	0	57	74

14.2. Разчети със свързани лица в края на годината

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Задължение към ПОК Съгласие:		
- такса за обслужване	17	9
- такса за изтегляне	-	1
- инвестиционна такса	57	116
Общо задължения към свързани лица	74	126

15. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

16. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искове.

17. Политика по управление на риска

17.1. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОК в съответствие с Правилата за дейността на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират в позволени от КСО инструменти, съобразно инвестиционната политика на Фонда. Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на различни видове риск, които ПОК идентифицира, анализира и управлява. Най-значимите финансови рискове са пазарен риск (ценови и лихвен) риск и кредитен риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за наблюдение, анализ и управление на същите, като преследваната цел е всички рискове да бъдат поддържани в приемливи граници, при съблюдаване на принципите за оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОК и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- 1 Съвет на директорите - определя допустимите нива на риск в рамките на

възприетата стратегия за развитие;

- 2 Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- 3 Дирекция "Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск за дейността на Фонда е понижаване на пазарните цени на притежаваните финансови инструменти, които към 31 декември 2017 г. са 90.74% от неговите активи. Подобно развитие би довело до отчитане на преоценъчни загуби и съответното намаляване на нетната стойност на активите.

Пазарният рисък, на който е изложен Фондът, вследствие на използването на финансови инструменти, е рисъкът от промени в цените на активите, валутния курс и лихвения процент.

Агенцията за кредитен рейтинг Standard&Poor's остави без промяна дългосрочния и краткосрочен кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута: 'BB+/B' със стабилна перспектива.

Към 31 декември 2017 г. делът на инвестициите (дялови и дългови) във финансови инструменти, издадени от еmitenti от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор възлиза на 23.79% от активите. Инвестициите са предимно в Унгария, Хърватска, Русия, Черна гора, Германия. Подробна информация за финансовите активи издадени от еmitenti от държави – членки или държави, посочени в Наредба 29 на Комисията за финансов надзор е посочена в пояснение 7.

17.1.1. Анализ на ценовия рисък

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на ценови рисък, който представлява рисъкът от намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в текущата им оценка се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. При анализа на ценовия рисък се вземат под внимание утвърдените лимити, залегнали във вътрешните правила за наблюдение и управление на риска. За намаляване на този тип рисък ПОК се стреми максимално да диверсифицира инвестициите в портфейла спрямо определен икономически сектор, икономическа структура или еmitent.

ПОК измерва ценовия рисков на инвестициите в акции посредством историческата волатилност на цената, измерена чрез стандартното отклонение за период от един, три и шест месеца.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2017 г., предвид харктера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансни инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОК спазва стриктно заложените нормативни ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

17.1.2. Валутен рисков

Фондът е изложен на валутен рисков при сключването на сделки във валута различна от лев и евро.

Към датата на приемане на финансовия отчет, България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния рисков. Такъв рисков би възникнал при промяна на нормативно определения курс 1 евро към 1.95583 лв., за което вероятността към края на 2017 год. е незначителна.

Валутната структура към 31.12.2017 год. на управляваните активи в портфейла на ДПФ Съгласие е, както следва:

Активи, деноминирани в лев или евро – 89%;

Активи, деноминирани във валута различна от лев и евро – 11%.

За да намали валутния рисков, Компанията следи паричните потоци, които не са в български лева. Осъществяваната политика по управление на валутния рисков е насочена към неизвършване на значителни операции и неподдържане на отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутни курсови разлики са незначителни.

Структурата на финансовите активи по валути е както следва:

Излагане на краткосрочен рисков	Щатски долари	Евро	Лева	Общо
31 декември 2017 г.	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
Парични средства в каса и банка	163	447	288	898
Корпоративни облигации	-	-	-	-
Вземания, свързани с инвестиции		1 689	1 908	3 597
Вземания от ПОК	-	-	-	-
Общо излагане на рисков	163	2 136	2 196	4 495

Излагане на дългосрочен риск	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2017 г.				
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	2 844	2 599	-	5 443
Корпоративни облигации	-	5 999	1009	7 008
Корпоративни облигации в чужбина	6 500	3640	-	10 140
Акции	-	-	45 361	45 361
Акции на чуждестранни емитенти		561		561
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	474	5 998	6 472
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми на чуждестранни емитенти	-	2 100	-	2 100
Инвестиционни имоти	-	-	3 374	3 374
Общо излагане на рисък	9 344	15 373	55 742	80 459

Излагане на краткосрочен рисък	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2016 г.				
Парични средства в каса и банка	742	1	821	1 564
Корпоративни облигации	-	-	-	0
Вземания, свързани с инвестиции		479	1 313	1 792
Вземания от ПОК	-	-	-	-
Общо излагане на рисък	742	480	2 134	3 356

Излагане на дългосрочен рисък	Щатски долари '000 лв	Евро '000 лв	Лева '000 лв	Общо '000 лв
31 декември 2016 г.				
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	2 135	2 069	-	4 204
Корпоративни облигации	-	8 333	-	8 333
Корпоративни облигации в чужбина	7 154	999	-	8 153
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	2 794	-	2 794
Акции	-	573	36 626	37 199

Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	420	5 757	6 177
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми на чуждестранни емитенти	-	1 894	-	1 894
Инвестиционни имоти	-	-	3 395	3 395
Общо излагане на риск	9 289	17 082	45 778	72 149

17.1.3. Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите му не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с възприетата от ПОК инвестиционна стратегия на Фонда. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на активите на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация, модифицирана дюрация, конвекция и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОК използва модифицираната дюрация и конвекцията, за да измери лихвения риск и да оцени възможните отклонения в пазарната цена на инструмента вследствие изменението на лихвените нива. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОК анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

При нарастване на лихвите с 0.5% стойността на портфейла от дългови ценни книжа може да се понижи с 516 009.67 лв.

Дюрацията на активите на Фонда е 4.66. Модифицирана дюрация на активите на Фонда е 4.52.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31 декември 2017 г.	Лихвен %	Лихвоносни	Безлихвени		Общо
			'000 лв	'000 лв	
Парични средства в каса и банка	от 0.05% до 0.30%		898	-	898

Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наред-ба на КФН и техните централни банки	от 2.75 % до 6%	5 443	-	5 443
Корпоративни облигации	от 4.50% до 9%	7 008	-	7 008
Корпоративни облигации в чужбина	от 4.00% до 7.25%	10 140	-	10 140
Акции		-	45 361	45 361
Акции на чуждестранни емитенти			561	561
Дялове в колективни инвестиционни схеми			8 572	8 572
Инвестиционни имоти			3 374	3 374
Вземания, свързани с инвестиции			3 597	3 597
Общо активи		23 489	61 465	84 954

31 декември 2016 г.

	Лихвен %	Лихвоносни '000 лв	Безлихвен и '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	от 0.20% до 0.30%	1 564	-	1 564
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наред-ба на КФН и техните централни банки	от 2.63% до 6%	4 204	-	4 204
Корпоративни облигации	от 4.50% до 9%	8 333	-	8 333
Корпоративни облигации в чужбина	от 0.00% до 9.0%	8 137	16	8 153
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	от 3.88% до 5.75%	2 794		2 794
Акции		-	37 199	37 199
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	8 071	8 071
Инвестиционни имоти	-	-	3 395	3 395
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	1 792	1 792
Общо активи		27 822	41 441	75 505

17.2. Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОК наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. През разглеждания период кредитният риск при някои от компаниите-емитенти на ценни книжа, в които са

инвестиирани средства на осигурените лица е висок. Налице са, както ликвидни проблеми, които възпрепятстват нормалното погасяване на дължимите лихви и/или главници по издадените облигации, така и влошени финансови показатели, отнасящи се до рентабилността и финансовата задлъжност на емитентите. Общо корпоративните дългови ценни книжа представляват 20.19% от активите.

Към 31.12.2017 г. с висок кредитен риск са облигации с балансова стойност 1 582 хил. лв. на следните емитенти: Ален мак АД, ТЦ ИМЕ АД и Хелт енд Уелнес АДСИЦ.

Ален мак АД – дружеството е в несъстоятелност. Процедурата е на етап осребряване на имуществото. Имуществото, служещо за обезпечението по емисия облигации ISIN BG2100024061, все още не продадено.

ТЦ-ИМЕ АД – към момента има образувано дело по несъстоятелност на ТЦ-ИМЕ АД №2000 от 2015 г. в СГС. Облигационерите по емисията облигации, издадени от ТЦ-ИМЕ вече са присъединени като страна по делото за несъстоятелност. При евентуално обявяване в несъстоятелност на дружеството, облигационерите ще предявят вземанията по реда, предвиден в Търговския закон.

Хелт енд Уелнес АДСИЦ е в производство по несъстоятелност вследствие на две подадени молби за откриване на такова – от КТБ АД и от член на Съвета на директорите на Дружеството. При обявяване на Дружеството в несъстоятелност, кредиторите ще удовлетворят вземанията си по реда предвиден в Търговския закон.

Финансовото състояние на дължниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. За разглеждания период кредитният риск за управлявания портфейл като цяло е нисък, предвид обстоятелството, че въпросните проблемни емисии заемат относително нисък дял в него (1.86%). Фондът се стреми да ограничава кредитния риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг, а когато е необходимо изисква и адекватни обезпечения. В случай на необходимост се предприемат всички законови мерки с цел да се защитят в максимална степен интересите на осигурените лица.

През 2017 г. бяха извършени обезценки на определени активи. С оглед спазване на принципа на предпазливост и отразяване на вярното и точно състояние на активите и пасивите на ДПФ Съгласие беше направена оценка на възстановимата стойност на вземанията от емитенти на облигации, в резултат на която са отчетени разходи за обезценка на просрочени вземания в размер на 649 хил. лв. за 2017 г.:

Вид на вземането /емитент/	Първоначална стойност	Падеж на задължението	Обезценка в %	Натрупана обезценка към 31.12.2017 г.	Признати разходи за обезценка през 2017 г.
	(в лв.)			(в лв.)	
Главница по облигации на ТЦ ИМЕ от емисия BG2100022099	565 234.87	29.9.2014	70.00%	395 664.41	113 046.96
Лихви по облигации на ТЦ ИМЕ от емисия BG2100022099	45 218.79	29.9.2014	70.00%	31 653.15	9 043.76
Лихви Хелт енд Уелнес АДСИЦ	132 996.44	17.3.2015	65.00%	86 447.68	26 599.28
Лихви Хелт енд Уелнес АДСИЦ	132 996.44	17.3.2016	65.00%	86 447.68	26 599.28
Лихви Хелт енд Уелнес АДСИЦ	132 996.44	17.3.2017	45.00%	59 848.40	59 848.40
Лихви Хелт енд Уелнес АДСИЦ	48 097.34	27.07.2017	45.00%	21 643.80	21 643.80
Главница Хелт енд Уелнес АДСИЦ	1 564 664	27.07.2017	25.00%	391 166.00	391 166.00
Акци ОЦК	1 496.74		100%	1 496.74	1 496.74
	2 623 701.06			1 074 367.88	649 444.25

Обезпеченията по просрочените вземания са както следва:

Еmitent	Емисия №	Общ размер на емисията EUR	Размер на вземането на фонда EUR	Кратко описание на обезпечението
Ален мак АД	BG210002406 1	592 000	8 802.82	Първи поред особен залог на акции от капитала на дружеството и първи по ред особен залог на обекти – индустриски и интелектуална собственост на дружеството
ТЦ ИМЕ	BG210002209 9	12 000 000	93 636	Първа по ред ипотека на поземлен имот – собственост на дружеството
Хелт енд Уелнес АДСИЦ	BG210000509 4	15 000 000	706 457.77	Първа по ред ипотека на недвижими имоти – собственост на дружеството

Към края на 2017 г. са преструктурирани следните емисии ценни книжа, намиращи се в портфейла на ДПФ Съгласие:

Еmitент	Емисия №	Справедлива стойност на притежаваните ценни книжа от емисията към 31.12.2017 г.	Кратко описание на преструктурирането
Асенова крепост АД	BG2100002091	117 555.16	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Астера I ЕАД	BG2100007116	494 499.15	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план
Уеб Финанс холдинг АД	BG2100013098	20 551.86	Удължаване на срока на емисията и промяна в погасителния план

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Кредитният рейтинг на чуждестранните облигации, които са част от портфейла с дългови ценни книжа на ДПФ Съгласие е представен в следващата таблица:

Еmitент	ISIN	Рейтинг	Агенция
Република Унгария	US445545AL04	BAА3	MOODY'S
Република Португалия	XS1085735899	BA1	MOODY'S
Република Хърватска	XS0997000251	BA2	MOODY'S
Република Гърция	GR0114029540	B	S&P
Black Sea Bank	XS1405888576	A2	MOODY'S
Petrobras Global Finance	US71647NAM11	BA3	MOODY'S
Gazprombank	XS0779213460	B2	MOODY'S
Лукойл Интернейшънъл Финанс	XS1514045886	BBB	S&P
Energy Pro AS	XS1731657141	BB	S&P

Държавни ценни книжа	Стойност 000 BGN	Агенция
BAА3	1 009	Moody's
BA1	884	Moody's
BA2	951	Moody's
B	1 033	S&P
Корпоративни ценни книжа		
A2	1 733	Moody's
BA3	1 759	Moody's
B2	1 715	Moody's

BBB	1 292	S&P
BB	2 514	S&P

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	77 085	68 754
Парични средства	898	1 564
Вземания	<u>3 597</u>	<u>1 792</u>
	81 580	72 110

Ръководството на ПОК "Съгласие" следи всеки нов финансов отчет, излизащ от компаниите – емитенти и подлага на детайллен анализ тяхното текущо състояние. Изградената система за наблюдение на основните финансови показатели на фирмите, чиито ценни книжа се намират в портфейла на фонда, дава възможност да се вземат адекватни и навременни решения в случай на необходимост и възникване на рисък за парите на осигурените лица.

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	8 572	8 572
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	3 374	3 374
Вземания, свързани с инвестиции	1684	1913	-	-	-	-	3 597
Общо активи	2 894	1 934	17 668	4 590	-	57 868	84 954

31 декември 2016 г.	До 3 м.	3м.-1г.	1 г.-5 г.	5г.-10 г.	Над 10 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	1 564	-	-	-	-	-	1 564
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	-	-	-	4 204	-	-	4 204
Корпоративни облигации	-	38	6 756	1 539	-	-	8 333
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	4 944	3 209	-	-	8 153
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от трети страни	-	-	2 794	-	-	-	2 794
Акции	-	-	-	-	-	37 199	37 199
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	8 071	8 071
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	3 395	3 395
Вземания, свързани с инвестиции	970	822	-	-	-	-	1 792
Общо активи	2 534	860	14 494	8 952	-	48 665	75 505

17.3. Анализ на ликвиден риск

ПОК и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от Наредба № 10/26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал на пенсионноосигурителната компания и към минималните ликвидни средства.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на

ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва ежедневно наблюдение. ПОК следи изходящите и входящи парични потоци на ежедневна база.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица - лицето отговорно за управлението на риска, инвестиционния консултант, Съвет на директорите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Компанията извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на акционерски изчисления, ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в срок от една година да се в размер на 4 010 хил..lv.

17.4. Анализ на концентрационния риск

Концентрационният риск представлява рисът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един емитент. ПОК Съгласие АД, придръжайки се стриктно към съществуващите регулатии, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България се стреми да инвестира средствата на осигурените лица в ДПФ Съгласие диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа както с фиксиран така и с променлив доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации на държави, общини или компании, отличаващи се със стабилност и предлагани очаквана възвръщаемост, която има потенциал да изпревари темпа на инфляция през следващите години, като по този начин спомогне за постигане на положителна реална доходност от портфейла като цяло. Книжата с променлив доход са предимно на утвърдени или перспективни български компании, при които са налице възможности за постигане на растеж, изпреварващ този на БВП на страната.

По отношение на валутната диверсификация се акцентира върху активи деноминирани в лева и евро, тъй като задълженията на фонда са изразени в тези валути. Освен в тях, към 31.12.2017 год. присъстват и активи, деноминирани в щатски долари.

По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа предвид очакванията за изпреварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОК Съгласие АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в

законодателството, регламентиращо дейността на ФДПО и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

17.5. Анализ на регуляторен и политически рисък

Регуляторният и политическият рисък са рискове, които са взаимно свързани и се отнасят до неблагоприятна промяна в нормативните разпоредби и вземане на политически решения, които да се отразят негативно на дейността, стойността на активите на управляваните фондове и съответно средствата на осигурените лица. Ръководството на ПОК "Съгласие" АД следи внимателно и взема участие във всяко едно обсъждане на промени в нормативната уредба, които могат да застрават интересите на осигурените лица в ДПФ Съгласие.

17.6. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2017 '000 лв.	2016 '000 лв.
Групи финансови активи (балансови стойности)		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	77 085	68 754
Парични средства	898	1 564
Вземания	3 597	1 792
	81 580	72 110
 Финансови пасиви		
Кредити и вземания	394	134
	394	134

18. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОК по отношение управлението на нетните активи са:

- Постигане на доходност при поемането на умерено ниво на риск за осигурените лица;
- Спазване на нормативните изисквания;
- Спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация на портфейла;

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от инвестиционния консултант на ПОК в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на отдел "Вътрешен контрол", Риск мениджър и активното взаимодействие с отдел "Счетоводство" съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОК.

19. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви търгувани на активни пазари (каквите са публично търгуемите деривативи и търгуеми ценни книжа) е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките.

Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- а) листингови (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (ниво 1);
- б) други елементи при актив или пасив, освен включените в ниво 1 листингови цени, които биват могат да се наблюдават или пряко (например цени), или косвено (например основан и на цени) (ниво 2); както и
- в) елементите при актив или пасив, които не се основават на наблюдала пазарна информация (ненаблюдаеми елементи) (ниво 3).

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2017 г.:

	Ниво 1	Ниво 2	Общо
Групи финансови активи държани за търгуване	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	5 443	-	5 443

Корпоративни облигации	1 967	5 041	7 008
Корпоративни облигации в чужбина	10 140	-	10 140
Акции	45 922	-	45 922
Дялове в колективни инвестиционни схеми	8 572	-	8 572
Общо групи финансови активи държани за търгуване	72 044	5 041	77 085

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Фонда по видове към 31 декември 2016 г.:

Групи финансови активи държани за търгуване	Ниво 1 '000 лв.	Ниво 2 '000 лв.	Общо '000 лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държави-членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	4 204	-	4 204
Корпоративни облигации	5225	3 108	8 333
Корпоративни облигации в чужбина	10 931	16	10 947
Акции	37 199	-	37 199
Дялове в колективни инвестиционни схеми	8 071	-	8 071
Общо групи финансови активи държани за търгуване	65 630	3 124	68 754

20. Събития след края на отчетния период

Между датата на Отчета за нетни активи в наличност за доходи и датата на одобрението от Съвета на директорите за публикуването на финансовия отчет не са възникнали значителни коригиращи събития.

21. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2017 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 20 март 2018 г.